

XII.

*Ad R. abbatem, quem rogat ut longius apud se ejus
seruum retinere liceat.*

Domno abbatii R. P. abbas indignus, quidquid
vester devotus

Nuntius a vobis missus venit ad ouemdam servi-

A torem nostrum, per quem nobis jusserrat hyperbo-
lice, ut R. servus vester citissime ad vos veniret.
Sed deprecamur ne in maxima necessitate eum a
nobis tollatis, quia si nunc deserit opus quod coepit,
omnia opera praesentis anni penitus habemus per-
dita. Valete

ANTE MEDIUM SÆCULUM.

ELLINGERUS

ABBAS TEGERNSENSIS.

ELLINGERI EPISTOLÆ.(Edidit R. P. PEZIUS *Thesaurus Anecdota. nov. V, 1, 151, ex cod. Tegerns.*)

I.

*Ad Froumundum monachum Tegernensem. De optimo
suo erga eumdem animo, et ordine presbyterii,
quem Froumundo gratulatur.*

Comarco Froumundo, more rosulenti splendoris
in cunctis emerito, ELLINGERUS, omnium hominum
extimus, quidquid in Christo adoptari potest festi-
vius.

Cum igitur, o dilecte magister, intimo affectu
cordis meditarer ut aliqua irreprehensibilia dicta
vestræ benevolentiae composuissem, et inscritia se-
mel et saepe impediret quod voluntatem delectaret,
tunc demum confisus, baculoque vestri secreti con-
solatus, speravi, quanquam sunt vituperanda, ta-
men non esse a vobis propalanda, quia non præ-
sumptionis, sed dilectionis sunt indicia. Sed ut ex
hoc nulla ambiguitas subeat, quin vestri amor mei
intima cubiculi semper exurat, et de vestra prospeti-
tate summe gaudeat, omnimodis deposco. Nuper
vero comperi, quod me affectu animavit inedificibili
videat vos fore promotum ad ordinem presbyterii.
Qua de re flexo poplite flagito quatenus mei insimi
memoria apud vos maneat, ut vestri apud me
firmius inhæreat. Hæc enim valde lætificant, quæ
verba prophætica resonant: Cor contritum et humiliatum Deus non spernit. Valete

II.

*Ad Egilbertum, ut videtur, episcopum Frisingensem.
Rogat ut quendam pastorem adversus ovium sua-
rum injurias et insidias tueatur.*

B abjicere, per devia vitiorum errando, divinæ pascua
custodiasque legis. Insuper quidem cum easdem
gliscat pœnitentia medicamentis ceu humeris ad
ovile matris Ecclesiae reportare, ferina ita exardent
rabie, dentibus invidiæ hunc dilacerare, ut ærum-
nas desperet mortis se posse talibus devitare insi-
diis, nisi ei quantocius inesse vestris dignemini
præsidii. Nos denique intercapidine tot locorum
elongantes, quoniam nullum ei adminiculum præ-
bere valeamus, in manus vestræ potentia eum et
hoc commendamus, quatenus misericorditer ipsius
querelas suscipiat, atque episcopali eumdem au-
toritate pro nomine Christi defendatis, nec con-
sentiendo, iniquorum peccati offendiculum vestræ
aliquid sanctimoniae ingeratis periculum.

III.

*Ad D. episcopum. Queritur ob prædium ab ejus sub-
ditis vastatum et injuste abalienatum.*

Domno D. pontificalem decoranti thronum virtu-
tum, E. una cum subjectis, perennem cum Domini
principatum electis.

Ut rescivimus vos, præsumum reverentissime,
ordinatum fore istius provinciæ rectorem, speraba-
mus, velut et adhuc spes nostra est fixa, divinitus
provisum esse vos orphanis haud minus patrem et
adjutorem, quam monachis pro ipsa excellentia ve-
stræ pietatis asylium ac defensorem. Verum prædium,
quod largitus est Cæsar Heinricus regiæ donationis
charta stabilendo nostro monasterio, ut a quibusdam
villis excedendo, a vestro devastatum sibi

dium animæ, seu vestrorum parentum, quatenus A nostro nequaquam monasterio præcipiatis ullum fieri detrimentum.

IV.

Ad N., ut videtur, archiepiscopum, cuius aversum præter spem animum recuperare satagit.

¶ Excellenti pontificum dignitatemi venerandam sanctimoniae per sublimitatem ¶ postremus in ordine abbatum cœlestis aulæ senatum.

Præceptis, patriarcharum reverentissime, semper parere cum studuisse vestræ in omnibus almitatis, veluti dudum divæ quidem memoriæ vestræ matris obedivi imperatis apud curtem regis, quando a vestra paternitate flagitavi missionem ac benedictionem; miror cur per tantam a vobis dimissus sim indignationem. Idipsum igitur mihi improperando objecerunt mei familiares, non solum viri sacerdtales, sed etiam cœnobiales, ut qui hactenus vestræ expertus sum pietatis adminiculum ac respectum, qualiter in tantum vestrum promeruisse despectum. Non ignoro quippe in sanctuario vestri pectoris reconditam esse omnis scientiæ affluentiam, hujusque scripti: *Quanto magnus es, humilia te in omnibus, inibi defore negligentiam.* Ex hoc diffido vestræ ob magnitudinem majestatis vilitatem meæ annullari paupertatis. De cætero ante vestræ dominationis conspectum, si famulamen meum fuerit acceptum, dignemini detegere meæ ruborem tantæ confusionis, scilicet intimando fontem causamve præfatæ desperationis. Ex hoc vero evidens indicium datur me hæc ita autumare absque falsitatis, quia cum meas prosternerem preces vestræ in præsentia sanctitatis, propter flebilem hujus combusti monasterii necessitatem, nullius auxilii consecutus sum propitiationem vel charitatem.

V.

Ad N. episcopum, forte Netherum Frisingensem, apud quem se de non concesso frumento excusat.

Amplexendo meritorum sanctuario, condigne subrogato Christi vicario, ¶ Christi gratia curæ custodis deputatus, cœlestis gaudia incolatus..

Omnem quæ poterit devotionem impendi affectioni ullius amici, confitemur, quoad vixerimus, totis annis nostris par esse vobis addici, quia munificiæ vestræ excellentia perdigna est interioris seu exterioris cuncta famulicci frequentia. Verum ingerit nobis ruborem confusionis has præsentari litteras vestræ conspectui dilectionis. Nos quidem vestri magnitudinem beneficij haud posse æquiperari ulla nostri assiduitate servitii [fatemur]. Qua de re scilicet ejus testimonium invocatur, qui cuncorum secreta cordium rimatur, quoniam in loco

A quam si propriæ præbussemus vitæ alimenti ministerium. Sed dicat aliquis a nostra possendo familia, in illo nos loco petitam vobis servitatem possé obtinere. Idecirco conducibile est ad id veritatem respondere quod in proximo Paschali tempore per nostram magnopere flagitando legationem a nostris nequivimus ministris ullum supplementum nostri cœnobii ad restaurationem. De cætero nostrum misimus illuc nuntium; quatenus nostro præcipiat præposito parare hospitium, nec non omne quod possit impendat vobis servitium. Valete.

VI.

Ad eundem, forte Nickerum episcopum Frisingensem, cui quemdam commendat oui beneficium amittere debeat.

¶ Domino N. desiderabili meritorum sanctuario, digno apostolorum vicario, E., post hujus exsilio incolatum cœlestis patriæ sebatum.

Præsentium allator litterarum vestræ in conspectu dominationis aliquid valere sperans meæ conamen postulationis, obnixe haud cessavit deprecari mea vestræ paternitati legatione se commendari. Qua de re magnopere efflagito propter Christi amorem, meique famulaminis ob devotionem, quatenus ipsius dignemini querimoniam auscultare, et ad sui senioris dominium illius subrogare miseriæ vestrum præpotens patrocinium. Paterno quidem jure beneficium, si dici fas est, sibi in hereditatem collatum, assiduisve cum munibis ab episcopis prioribus comparatum, vestrum nisi adminiculum eidem auxilietur, a se funditus alienari veretur. Sagacitas vero vobis cœlitus infusa, poterit celeriter examinare, hunc nihil in hac re contra justitiæ normam postulare.

VII.

Ad V. abbatem a quo fratres revocat ob adventum episcopi Frisingensis inquis erga se delationibus exasperati.

V. abbatum decoranti sublimitatem per omnem virtutem capacitatem, E., ultimus Christicolarum, gaudia coelicularum.

Cum nostrum esset velle vestro satisfacere desiderio, repentinus nostri antistitis adventus nostro publicatus monasterio, nostros fratres, vestro addictos servitio, cogit nos possere nostræ remissum in congregationis paupertati, priusquam vestræ promissum esset charitati. Delatae quidem, ut rescivimus, de hoc cœnobia falsæ lingua adulantium criminationes, ejusdem adversum nos præsulis nonnullas dolose coulando machinatæ sunt indignationes. Qua de re magnopere efflagitamus, quia in vestram peculiariter benignitatem speramus, vestris quatenus commendatiis apud ipsum litteris, aut legationibus id efficiatur, quando hoc domicilium suo primitus ingressu in præsentiarum illustratur, sui

dalum patiatur hostile, sique liquido appareat ve- A collatam sibi divinitus pontifici excellentiam par est stri consanguinitas erga se quanti valeat. Namque coronari per compassionis clementiam.

EPITAPHIUM ELLINGERI ABBATIS

(MABILL., *Analect. nov. edit.*, pag. 437.)

Hic Ellingeri noscuntur membra teneri,
Qui cum justitia respuerat vitia.
Moribus abbatum sanctis decorans dominatum,
Cum pietate patris præfuerat monachis.
Pervigili cura tulit assecitis nocitura :
Lætificando probos corripuit reprobos.
Instruit exemplis cunctos plusquam documentis :
Pravis difficilis, mitibus et facilis.
Mundum despexit, dum carnis pondera vexit,
Calcans carne solum, mente petendo polum.
Jugi multarum se fonte luens lacrymarum,
Mox lœtis oculis aspuerat populis.
Sprevit divitias . . . utpote delutas
Lætos cujus opes præstiterant inopes.
Eius contritam dederant jejunia vitam,
Largam munerebus oppido pauperibus.

B Numquam pro Christo tali caruere ministro,
Quod populum latuit, sed Domino patuit.
Ut dilexissent illum plusquam timuissent,
Blandus discipulis sic fuit ac famulis.
Nullum damnavit, quem judicio superavit :
Solers consiliis, commodus auxiliis.
Mundo, dum vixit, se pro Domino crucifixit,
Gestans arma crucis talis amore ducis.
Doctrinæ rivum prudens pectore vivum,
Hoc sibi contiguos fecerat irriguos.
Fornicibus pietam qui jusserrat hic fore cryptam,
Ac sibi vicinam construit ecclesiam.
Hic memor in primis percuncta negotia finis,
Crimina sic domus corpore dum viguit.
Pace coronatum coeli requiescere flatum,
Lectores precibus poscite supplicibus.

ANTE MEDIUM SÆCULUM.

UDALRICUS

ABBAS TEGERNSENSIS.

UDALRICI EPISTOLÆ.

(Edidit R. P. Bernardus PEZIUS *Thesauri Anecdota. nov. V*, 1, 228.)

I.

*Ad P. [f. leg. N. Nikerum ep. Frising.] episcopum,
ad quem Raherium clericum, multorum criminum
reum desert, eique G. canonicum suffici in parochiali
munere rogat.*

P. cunctos coronanti pontifices nostræ ætatis ma-
tutitate sapientissimæ pietatis, V. infimus abbatum,
coelestis curiæ senatum.

Nostræ ditioni clericum Raherium assignatum,
multis comperimus criminibus commaculatum, et
non minus facinore fascinationis fore execrabilem,
quam infamia adulterii vituperabilem. Ex hoc quidem
hand ignoramus sibi commisso gregi exemplo-

C britate. Nam hoc refertur, quod est miserabile ac lacrymabile, quam plures ejusdem populi ex hoc sæculo migrasse sine peccatorum confessione et absque viatici communione, nec non etiam in sepe- liendo sine animarum commendatione. Quia vero non solum rei sunt qui faciunt, sed qui consentiunt facientibus, atque ad magistrum respicit quidquid a discipulis delinquitur, pro talibus dolemus negligentiis peccatorum nobis accumulari augmentum, vestramque veremur sanctitatem aliquod ob id pati animæ detrimentum. Quocirca vos, dilectissime Pa- ter, supplices efflagitamus, quatenus vestro canonico G. hanc ecclesiasticam cum nostra familia eu- ram interim commendetis, quoad vestre vive vocis